

LODJUR: Instruktion för regelbunden eller tillfällig förekomst inom renskötseområdet

Detta dokument *Rovdjur: Instruktion för regelbunden eller tillfällig förekomst inom Nationellt övervakningsprogram för rovvilt inom Nationellt övervakningsprogram för rovvilt* (www.rovdata.no) i Norge och inom *Naturvårdsverkets metodik för inventering av stora rovdjur i Sverige* (www.naturvardsverket.se) är ett av flera dokument för styrning av och vägledning kring inventeringar av stora rovdjur i Sverige och Norge.

Instruktionen riktar sig till för personer, knutna till Statens Naturoppsyn (SNO) i Norge och länsstyrelserna i Sverige samt för de svenska samebyarnas inventeringssamordnare. Dessa har alla ett ansvar för att dokumentera och kvalitetssäkra observationer av stora rovdjur, samt för att registrera dessa i den svensk-norska databasen Rovbase. För övriga instruktioner och faktablad som reglerar inventering av stora rovdjur i Norge och Sverige, och för vetenskaplig litteratur om rovdjursinventeringar med mera se www.rovdata.no och www.naturvardsverket.se. Faktablad och instruktioner syftar även till att visa och beskriva inventeringsarbetet för en bredare allmänhet.

I Sverige finns också förordningar och föreskrifter som reglerar inventeringarna av stora rovdjur. Dessa finns listade sist i detta faktablad.

I detta dokument presenteras de regler som gäller för registrering av regelbunden och tillfällig förekomst av rovdjur, det vill säga här synonymt med björn, varg, lo och järv, och gäller endast i områden som berörs av svenska samebyars renbetesområden.

Regelbunden eller tillfällig förekomst

När ensamma rovdjur observeras i län eller områden som berör svenska samebyars betesområden där familjegrupper inte har dokumenterats, ska inventeringen fastställa om förekomsten ska kategoriseras som regelbunden eller tillfällig.

Tillfällig förekomst: Art som normalt inte uppträder i samebyn men av vilken spår eller andra observationer har dokumenterats minst en gång under tidsperioden 1:a juli–30 juni.

Regelbunden förekomst: (När förnygring inte dokumenterats) spår eller andra observationer av rovdjur har dokumenterats i samebyn vid minst tre tillfällen under minst tre månader (det ska ha gått minst 90 dagar mellan två av observationerna) under tidsperioden 1:a juli–30 juni.

Krav på observationerna

För att observationer av rovdjur ska kunna användas för att fastställa tillfällig och regelbunden förekomst krävs att de är klassade i databasen Rovbase antingen som ”*Dokumenterad*” eller som ”*Bedömd som säker*”.

KRITERIER FÖR ”DOKUMENTERAD FÖREKOMST”

Minst ett av följande kriterier ska uppfyllas för att observationen av rovdjur ska registreras som ”Dokumenterad”:

1. Spårobservation med minst 500 meter sammanhängande spårning, undantaget lodjur där foto av spårstämpel uppfyller kriteriet oberoende av spårets längd. Foto som verifierar art och spårlogg ska bifogas i Rovbase.
2. Rovdjur som tillvaratas, skjuts eller påträffas dött.
3. Synobservation av ett rovdjur gjord av länsstyrelsens fältpersonal. Foto som verifierar art och spårlogg ska bifogas i Rovbase.
4. Resultat från DNA analys som påvisar art av rovdjur. Provet och tillhörande observation i samband med insamlandet ska vara registrerade i Rovbase.
5. Av SNO/länsstyrelsens besiktningsman för skadedokumentation dokumenterad predation på tamdjur orsakad av rovdjur. Foto och skadedokumentation ska vara inlagda i Rovbase.

KRITERIER FÖR "BEDÖMD SOM SÄKER"

Om ett av kriterierna för "Dokumenterad" uppfylls, men spårlogg eller foto saknas, ska observationen av rovdjur registreras som "Bedömd som säker".

Regler för foto och film

FOTO FRÅN FÄLTPERSONAL ELLER LÄNSSTYRELSENS/SNO:S ÖVERVAKNINGSKAMEROR

För att via foto eller film uppnå kravet för Dokumenterad förekomst krävs att fotot visar ett rovdjur av arterna björn, varg, lo eller järv. Alla foton som ligger till grund för bedömning av observationen ska bifogas i Rovbase.

FOTO FRÅN ALLMÄNHETEN

Foto eller film av ett rovdjur ska godkännas som "Dokumenterad förekomst" under följande förutsättningar:

- Originalfoto eller film finns och lämnas till SNO/Länsstyrelsen
- Fotot visar foto av rovdjur av arterna björn, varg, lo eller järv.
- Platsen där fotot/filmen är taget ska kontrolleras av fältpersonal. Vid kontroll ska det kunna fastställas att platsen och tidpunkten då fotot/filmen är taget motsvaras av verkligheten.
- Datuminställning på kamera ska kontrolleras av fältpersonal.

Förordningar och föreskrifter

I Sverige finns även följande förordningar och föreskrifter som reglerar inventeringar av rovdjur och ersättningar för förekomst av rovdjur:

1. Viltskadeförordning (2001:724)
2. Förordningen om förvaltning av björn, varg, järv, lo och kungsörn (NFS 2009:1263)
3. Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2007:10)
4. Föreskrifter om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2012:01)
5. Föreskrifter om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2012:12)
6. Föreskrifter om ändring i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2007:10) om inventering av björn, varg, järv, lodjur och kungsörn (NFS 2014:23)
7. Föreskrift om bidrag och ersättning för rovdjursförekomst i samebyar (STFS 2007:9)

Foto: Magnus Nyman

rovdjurdata.nu | naturvardsverket.se

